

4. Вакулик О. А. Нетрадиційні методи допиту: тезидопов. та повід. на наук.- практ. конфер. [«Криміналістика у протидії злочинності»], (Київ, 16 жовтня 2009 р.) / О. А. Вакулик. К. : Хай-Тек-Прес, 2009. С. 279–281.

5. Ратинов А. Р. Судебная психология для следователей / Ратинов А. Р. М.: ВШ МООП СССР, 1967. 290 с.

6. Про Основи законодавства України про охорону здоров'я: Закон України від 19.11.1992 № 2801 -ХІІ.: URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/2801-12/page?text=%E3%B3%EF%ED%EE%E7> (дата звернення 12 жовтня 2019 року).

Сатиренко Дмитро Олександрович,
завідувач відділу дактилоскопічних
досліджень лабораторії
криміналістичних видів досліджень
Київського науково-дослідного
експертно-криміналістичного центру
МВС України

Федченко Володимир Васильович,
заступник директора центру - завідувач
лабораторії криміналістичних видів
досліджень Київського науково-
дослідного експертно-
криміналістичного центру МВС
України

ПРОБЛЕМНІ ПИТАННЯ, ЯКІ ВИНИКАЮТЬ ПРИ ПРОВЕДЕННІ ПЕРЕВІРОК ЗА ДАКТИЛОСКОПІЧНИМИ ОБЛІКАМИ ТА ШЛЯХИ ЇХ ВИРІШЕННЯ

Значну роль в дактилоскопії відіграє ідентифікація особи за криміналістичними обліками.

Криміналістичні обліки створюються з метою використання їх для запобігання, виявлення, розкриття і розслідування злочинів та інших правопорушень при здійсненні оперативно-розшукової діяльності, дізнання та досудового слідства, а також з метою підвищення рівня інформаційного забезпечення проведення експертних досліджень. [2, с. 3].

Необхідність в ідентифікації особи за слідами рук виникає не тільки для встановлення злочинців. Використання дактилоскопічних обліків дає змогу виконувати і соціальну функцію, яка направлена на встановлення осіб невпізнаних трупів, безвісно зниклих, раптово померлих та тих, хто постраждав від стихійного лиха або став жертвою катастроф.

На жаль, діючий Кримінальний процесуальний кодекс України, не містить згадки про криміналістичні обліки, хоча проти доказового значення дактилоскопічної інформації ніхто не заперечує. Проте залишається невизначеним, яким чином згідно з Кримінальним процесуальним кодексом України правоохоронні органи можуть використовувати результати перевірок у процесі доказування. Справді, виглядає нелогічним, що слідчий має право залучати до кримінальної справи довідку про наявність у підозрюваного попередньої судимості, а про результати перевірки за дактилоскопічними обліками – ні. На нашу думку, доречним було б у випадках встановлення за картотеками, які функціонують в Експертній службі МВС, обставин, що мають значення для розслідування злочинів, складати довідку, близьку за змістом до висновку експерта. Таку довідку повинен складати фахівець, котрий має право проводити експертні дослідження об'єктів, за якими проводилася перевірка. Висновки, надані в довідці, мають бути аргументованими та супроводжуватися ілюстративним матеріалом. Результати перевірок за обліками експертних підрозділів не можуть бути вирішальними, вони повинні оцінюватися слідчими або судом у комплексі з іншими доказами. Достеменність їх підтверджують у різні способи, в тому числі проведенням судової експертизи.

Такі країни, як ФРН, Ізраїль, Швейцарія, Чехія, Казахстан та Угорщина, пішли шляхом створення єдиних над великих масивів дактилоскопічної інформації в центральних експертних підрозділах. Таким чином практично об'єднуються дактилоскопічні обліки експертно-криміналістичних підрозділів та інформаційних центрів. Для забезпечення цієї роботи використовують автоматизовані дактилоскопічні інформаційні системи «Morpho» (Франція), «IAFIS»(США).

В Україні на сьогоднішній час з метою отримання і обробки дактилоскопічної інформації застосовуються сучасні інформаційні технології, створені програмно-технічні комплекси АДС «Дакто 2000», які дають змогу оперативно здійснювати пошук необхідних відомостей про конкретні дактилоскопічні об'єкти і осіб серед великої кількості даних.

Дактилоскопічний облік складається з:

- дактилокартотек – масиву дактилокарт невпізнаних трупів; безвісно зниклих осіб та осіб, які були піддані дактилоскопіюванню;
- слідотек – реєстраційних карт слідів рук, які вилучені під час оглядів місць вчинення кримінальних правопорушень за фактами нерозкритих злочинів та безвісного зникнення осіб [1, с.2].

Останнім часом щодо формування дактилоскопічних обліків існують такі проблемні питання:

- підрозділами Національної поліції значно знизилось поповнення дактилокартотек;
- значна кількість дактилокарт надається з неякісними відбитками (відтисками), що унеможливує порівняння;
- якість заповнення дактилокарт не відповідає вимогам наказу від

11.09.2001 №785 «Про затвердження Інструкції про порядок функціонування дактилоскопічного обліку експертної служби МВС України» [1].

На нашу думку необхідне налагодження співпраці з підрозділами поліції та іншими правоохоронними органами щодо призначення та проведення судової дактилоскопічної експертизи і поповнення автоматизованої дактилоскопічної ідентифікаційної системи та максимізація ефективності судово-експертної діяльності під час розслідування кримінальних правопорушень (направленні інформаційних листів, проведення круглих столів з слідчими, проведення практичних занять з інспекторами-криміналістами). Вищезазначене позитивно вплине на результати роботи при проведенні судової дактилоскопічної експертизи та перевірок по АДІС «Дакто-2000» з встановлення особи (осіб), яка скоїла кримінальне правопорушення.

Сьогодні диктує нам про необхідність більш широкого застосування дактилоскопічних обліків в Україні, це нагальна потреба для активізації міжнародного співробітництва для протидії тероризму, організованій транснаціональній злочинності, нелегальній міграції, торгівлі людьми, відмиванням коштів здобутих злочинним шляхом.

Список використаних джерел

1. Наказ від 11.09.2001 №785 «Про затвердження Інструкції про порядок функціонування дактилоскопічного обліку експертної служби МВС України».
2. Наказ від 10.09.2009 №390 «Про затвердження Інструкції з організації функціонування криміналістичних обліків експертної служби МВС».

Словінський Віталій Казимирович,
заступник завідувача відділу
забезпечення діяльності Черкаського
науково-дослідного експертно-
криміналістичного центру МВС
України, кандидат технічних наук

ЕКСПЕРТНІ ДОСЛІДЖЕННЯ ВИНИКНЕННЯ ПОЖЕЖ НА АВТОМОБІЛЯХ З ДИЗЕЛЬНИМ ПАЛЬНИМ

Упродовж 2018 року на транспортних засобах виникло 4 346 пожеж (у 2017 році – 4 212 пожеж; +3,2 %), що становить 5,5 % від загальної кількості пожеж в Україні. Унаслідок цих пожеж загинуло 22 людини (у 2017 році – 18 людей; +22,2 %), що становить 1,1 % від загальної кількості загиблих в Україні. Загибелі дітей не зареєстровано (у 2017 році – 1 дитина). На